

LENINA KĀROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

IZNAK KOPS
1988. GADA 29. MARTA
Nr. 119 (5813)
6.
OKTOBRIS,
CETURTDIENA,
1988. GADS
Maksa 3 kap.

Sacensības uzvarētāji

PSKP Centrālā Komiteja, PSRS Ministru Padome, Vissavienības arodbiedrību Centrālā padome un VLKJS Centrālā Komiteja izskatījušas rezultātus, ko devusi Vissavienības sociālistiskā sacensība par lopkopības produktu ražošanas un iepirkuma paplašināšanu laika posmā no 1987. gada oktobra līdz 1988. gada jūlijam.

Par uzvarētājiem atzīti un ar PSKP CK, PSRS Ministru Padomes, VACP un VLKJS CK Goda rakstiem apbalvoti arī mūsu rajona kolhozi «ZELTA VĀRPA» un «RITS».

Lauki šodien

Tuvāk darba vietai

● Kirōva kolhozā dzīvojamās mājas būvē ne tikai saimniecības centrā. Pēdējo gadu tendence — cilvēku miteljus tuvāk darba vietai.

Kopš pērnā gada rudens ekspluatācijā nodotas piecas pie lopkopības fermām uzceltas individuālās klieģu mājas. Labus dzīvokļus saņēmušas Grandānu slaucēju un cūkkopju ģimenes. Katra māja būvēta pēc sava projekta un nav dārga — izmaksā tikai ap 15 tūkstoš rubļu.

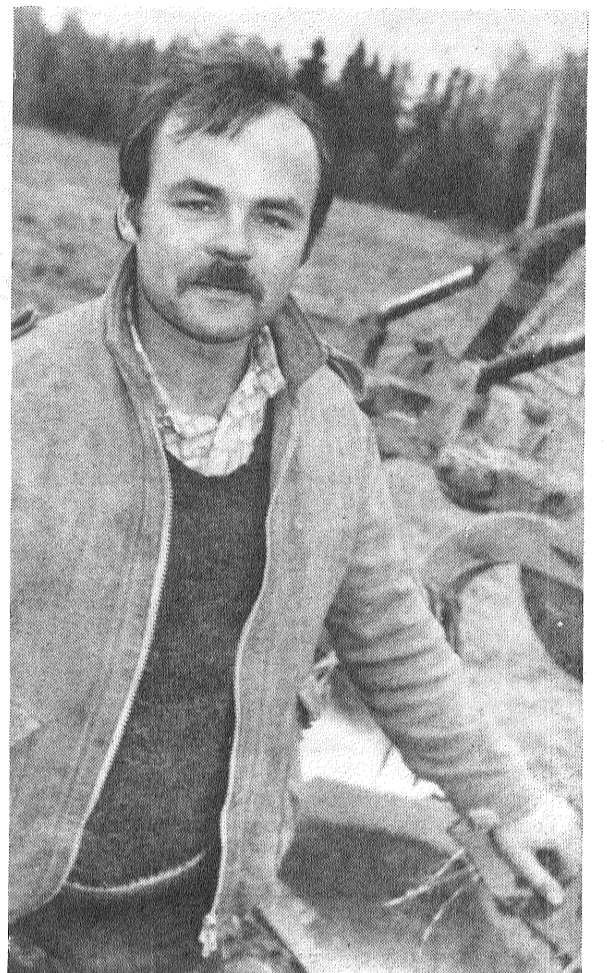
Stabulniekos lopkopjiem uzceltas četras individuālās mājas. Dravniekos — sešas, paredzēts vēl divas uzbūvēt pie kompleksa. Ar dzīvokļiem kolhoza laudis pamatā būs nodrošināti jau nākamgad.

Celot dzīvojamās mājas fermu tuvumā, atkritī lopkopju pārvadāšana uz darbu, brīvajā laikā viņi var labāk atpūsties, aprūpēt savu personīgo saimniecību.

J. GURGONS

● Leņina kolhoza pirmajā ražošanas iecirknī zemes aršanā teicami strādā pieredzējušais mehānizators Francis Balcers (attēls pa kreisi).

● Otrajā iecirknī darbs labāk sokas jaunajam mehānizatoram Gunāram Stupānam (attēls pa labi). Viņa apvērstajos laukos arumam ir augsta kvalitāte.

J. SILICKA foto

Rajona Tautas deputātu padomes sesija

PIRMAIS POSMS AIZVADĪTS

NO REFERĀTA

Viens no visneatliekamākajiem uzdevumiem ir paātrināt tirgus apgādi ar dažādām precēm, palielināt to izlaidi. Lai šo uzdevumu realizētu, jāveic papildus pasākumi tautas patēriņa preču ražošanas kāpināšanā, to kvalitātes uzlabošanā, jāpanāk lūzums šīs sociāli ekonomiskās problēmas risināšanā. Kaut arī pēdējos gados šajā jomā jūtamas pozitīvas pārmaiņas, preču piedāvājums atpaliek no iedzīvotāju pirktspējas. Tirdzniecībā nepietiek apģērbi, apavu, kultūrpriekšmetu, kā arī sadzīves saimniecībā lietojamo priekšmetu, trūkst arī preču bērniem un vecāka gadagājuma cilvēkiem. Pircējos neapmierinātību rada preču sliktā kvalitāte.

Kā attīstās tautas patēriņa preču ražošana mūsu rajonā?

Preces ražo pieci uzņēmumi (stikla fabrika, kūdras fabrika, šadzīves pakalpojumu kombināts, rajona patērētāju biedrību savienība, koksnes konstrukciju rūpnīca, kā arī Ogres trikotāžas kombināta un apvienību «Jūrmala» un «Dailrade» filiāles). Bez tam tautas patēriņa preces izgatavo arī 5 kooperatīvi. Šī gada astoņu mēnešu plānu izpildījuši visi uzņēmumi, virs plāna saražotas tautas patēriņa preces par 326 tūkstošiem rubļu. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu to izlāide palielinājusies par 12 procentiem jeb par 1025 tūkstošiem rubļu.

Kā veicas atsevišķiem uzņēmumiem?

Vecākais no šiem uzņēmumiem ir Līvānu stikla fabrika, kura tautas patēriņa preces ražo kopš 1944. gada. Šī gada astoņos mēnešos plānoto 6435 tūkstošu rubļu vietā saražota produkcija par 6481 tūkstošiem rubļu. Salīdzinājumā ar pagājušo gadu tas ir par 156 tūkstošiem rubļu vairāk. Fabrika uzsākusi ražot 68 veidu produkciju ar indeksu «N», apguvuši 16 veidu sevišķi modernu izstrādājumu un 58 veidu konkurētspējīgas produkcijas izlaidi. Uz vienu darba algas fonda rubli saražota produkcija par 2,85 rubliem. Taču tālāk palielināt tautas patēriņa preču izlaidi traucē tas, ka trūkst nepieciešamo materiālu, ražošanas process ir nepietiekami mehanizēts, darba apstākļi — smagi. So iemeslu dēļ ražošana ievērojami nepalielināsies. 1989. gadā tikai par 1,7 procentiem, 1990. gadā — par 2 procentiem.

Līvānu kūdras fabrika šī gada astoņos mēnešos saražojusi preces par 8 tūkstošiem rubļu plānoto 7 tūkstošu rubļu vietā. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu tas ir par 3 tūkstošiem rubļu vairāk. Nākamajā gadā būs pabeigta kūdras fasēšanas ceha celtniecība, un līdz 1990. gadam tautas patēriņa preču ražošanas apjomiem jāpieaug līdz 138 tūkstošiem rubļu gadā.

Par 224 tūkstošiem rubļu tautas patēriņa preču ražošanu šogad palielinājis rajona šadzīves pakalpojumu kombināts. Te izgatavo trikotāžas un mākslas aušanas izstrādājumus, mēbeles, apavus, dziju, šuj apģērbus. Ir neizmantotas rezerves — gan trikotāžas izstrādājumu un mēbeļu izgatavošanā, gan apģērbi šū-

šanā. Diemžēl nepietiek dzijas modernos, iecienītos krāsu toņos, trūkst griezamo instrumentu, audumu, kvalitatīva cita materiāla.

Arī rajona patērētāju biedrību savienība tautas patēriņa preču ražošanā pārsniegusi astoņu mēnešu plānu. Saražots par 42 tūkstošiem rubļu vairāk produkcijas nekā pagājušajā gadā. Kooperatori mums piedāvā maizīti, bezalkoholiskos dzērienus, desu izstrādājumus un citu produkciju. Nav izpildīts vienīgi bezalkoholisko dzērienu izlāides plāns. Rajona patērētāju biedrību savienības vadība to izskaidro ar iekārtas nomainīšanas dēļ radušos dīkstāvi. Pircēji joprojām nav apmierināti ar maizes izstrādājumu kvalitāti.

Līvānu eksperimentālā koksnes konstrukciju rūpnīca astoņos mēnešos saražojusi tautas patēriņa preces par 11 tūkstošiem rubļu (plānotais daudzums — 2 tūkstoši rubļu). Lai vēl vairāk palielinātu to izlaidi, topošajā cehā plānots organizēt tautas patēriņa preču ražošanas iecirkni.

Par 101,4 procentiem astoņu mēnešu ražošanas programmu izpildījuši Ogres trikotāžas kombināta filiāle. Seit ražo sporta un bērnu apģērbus. Lai palielinātu ražošanas apjomus, jānomaina novecojusi iekārta. To plānots izdarīt 1989. — 1990. gadā.

Mums ir vairāki uzņēmumi, kuri arī varētu ražot tautas patēriņa preces (eksperimentālā biokīmiskā rūpnīca. SCO, būvmateriālu un konstrukciju kombināts. «Lauktechnikas» rajona apvienība), taču tajos uzskata, ka tā nav prestiža lieta.
(Nobeigums 2. lpp.)

REPUBLIKANISKAS olimpiādes un konkursi, kuros gadu no gada piedalās labākie rajona skolēni, ikvienam «olimpietim» ir jau zināms sasniegtā, sevis un savas izvēles apzināšanās brīdis. Arī prieka, uztraukuma un gandarījuma brīdis vecākiem un pedagogiem.

Rīt jaunā — 1988. — 1989. mācību gada 1. ceturksnis. Kopa ar skolas un klasesbiedriem turpina apgūt zināšanas arī pagājušā mācību gada olimpiāžu uzvarētāji. (Tiesa, vairāki no viņiem šobrīd jau sākuši apgūt savu nākamo profesiju).

Lai arī pagājis krietns brīdis kopš saņemti apsveikumi un balvas, tomēr rezumēsīm, kā tad isti Preiļu rajona skolas izskatījās spraigajā 1987. — 1988. mācību gada olimpiāžu parādē.

MATEMATIKA

3. vieta — J. Brokānam (Aglonas vidusskola, skolotāja E. Cirša).

3. vieta — I. Vaivodei, V. Spūlim, A. Binderam (Preiļu 1. vidusskola, sk. L. Ondzule).

INFORMATIKA

3. vieta — A. Petrovam. Atzinības raksts — I. Vaivodei (Preiļu 1. vidusskola, sk. J. Egļitis).

BIOLOĢIJA

Atzinības raksti — S. Dimantei un V. Kokinam (Līvānu 1. vidusskola, sk. V. Smagina).

LATVIEŠU VALODA

(skolām ar krievu mācību valodu)
2. vieta — S. Cakšai, J. Lāčkājam (Līvānu 2. vidusskola, sk. R. Udrovskai).

3. vieta — R. Aleksandrovičai (Preiļu 2. vidusskola, sk. L. Sņepste).

Atzinības raksts — A. Valterei (Riebiņu vidusskola, sk. A. Kalvāne).

Atzinības raksts — L. Alpajevam (Līvānu 2. vidusskola, sk. R. Udrovskai).

KRIEVU VALODA

(skolām ar latviešu mācību valodu)

1. vieta — I. Kozlovai (Līvānu 1. vidusskola, sk. G. Pučkova).

1. vieta — L. Krūzei (Preiļu 1. vidusskola, sk. S. Bērziņa).

Paldies par darbu!

2. vieta — J. Kozlovskai, V. Jalinskim (Preiļu 1. vidusskola, sk. L. Livmane).

TELOTĀJA MAKSLA

Atzinības raksts — N. Gudļevskajai (Riebiņu vidusskola, sk. M. Abricka).

ATKLĀTĀ SVESVALODU OLIMPIĀDE

Vācu valoda

2. vieta — I. Zimelei (Līvānu 1. vidusskola, sk. B. Jauja).

3. vieta — Ž. Samuļai (Līvānu 2. vidusskola, sk. L. Tračevska).

Angļu valoda

Atzinības raksts — V. Bilavai (Līvānu 1. vidusskola, sk. A. Reitere).

Republikāniskajās ķīmijas, fizikas, tiesību zinību olimpiādēs mūsu rajonam godalgotu vietu nav.

Paldies par darbu, skolēni! Paldies jums, pedagogi! Rezultātus apkopoja S. JOKSTE

Rajona Tautas deputātu padomes sesija

PĪRMAIS POSMS AIZVADĪTS

(Sākums 1. lpp.)

Jāatzīmē, ka patlaban, apkojojot sociālistiskās sacensības rezultātus starp rajona uzņēmumiem, netiek ņemts vērā galvenais rādītājs — tautas patēriņa preču ražošanas un maksas pakalpojumu plāna izpilde. Tādējādi uzņēmumi, kuri šos plānus nav izpildījuši, tik un tā tomēr iegūst godalgotas vietas. Piemēram, Ogres trikotāžas kombināta filiāle.

Rajonā kopumā maksas pakalpojumu realizācijas plāns šī gada 8 mēnešos izpildīts par 103,8 procentiem. Pieaugums salīdzinājumā ar pagājušā gada attiecīgo periodu — 122,4 procenti. Rēķinot uz vienu rajona iedzīvotāju, sniegti pakalpojumi par 74,62 rubļiem, pagājušā gada astoņos mēnešos — par 39,23 rubļiem.

Savus uzdevumus sekmīgi veic arī rajona dzīvokļu un komunālās saimniecības ražošanas apvienība. Tā piedāvā daudzus pakalpojumus, par to organizēšanu atbild konkrēti cilvēki. Apvienības darbinieki uzskata, ka pakalpojumu apjomu varētu palielināt, ja būtu nepieciešami materiāli.

Maksas pakalpojumus iedzīvotājiem sniedz medicīnas darbinieki. Centrālā rajona slimnīca plānu šī gada astoņos mēnešos izpildījusi par 109,1 procentu. Rēķinot uz vienu strādājošo, sniegti pakalpojumi par 37 rubļiem, bet pagājušā gadā bija tikai 27 rubļi. Ir reālas iespējas paplašināt maksas pakalpojumu apjomu.

Valsts agrorūpnieciskās komitejas organizācijas un uzņēmumi maksas pakalpojumu plānu izpildījuši par 104,5 procentiem. Tomēr, vērtējot atsevišķi, daudzi nav tikuši galā ar saviem uzdevumiem. Piemēram, Leņina kolhozs, «Sarkanā ausma», «Dubna», K. Marksa un M. Gorkija kolhozi, agrofirma «Krasnij Oktjabri», sovhozs «Aglona», «Lauktechnikas» rajona apvienība, «Agrokimijas» rajona apvienība, Preļu SPMK, SCO, republikāniskais māibūves trests.

Ievērojami atpaliek rajona patērētāju biedrību savienība — nav sniegti pakalpojumi par 19 tūkstošiem rubļu. Zaudējumu radījuši transporta pakalpojumi — sava transporta (sevišķi mazgābarīta kravi) piegādei) rajona patērētāju biedrību savienībai nav. Lielas cerības tika saistītas ar sagādes apvienības desu ceļu, kur bija plānots pieņemt no iedzīvotājiem pasūtījumus žāvētu gaļas izstrādājumu ražošanai. Diemžēl patlaban desu ceļa jauda ir tāda, ka var izpildīt tikai plānus, bet organizēt rajona iedzīvotāju apkalpošanu nav nekādā iespēju.

Kāds ir stāvoklis rūpniecībā? Daudzās organizācijās un uzņēmumos nav informācijas un reklāmas par pakalpojumiem. Gandrīz nekur šos jautājumus nepieņem, nav izskatījušas sabiedriskās organizācijas. Par pasūtījumu izpildi materiāli stimulē tikai Līvānu stikla fabrikā, 21. PMK, biokīmiskajā rūpnīcā. Diemžēl Līvānu stikla fabrika darbu šajā jomā praktiski pārtraukusi, jo tai radušās nesaskaņas ar kooperatīva «Rubīns» administrāciju.

Ar jaunu pakalpojumu ieviešanu nodarbojas rajona sadzīves pakalpojumu kombināts. Sogad bija plānots ieviest 5 jaunu pakalpojumu veidus. Astoņu mēnešu laikā ieviesti jau četri. Taču nav izpildīts 7 veidu pakalpojumu plāns. Arī to, kuri sevišķi nepieciešami iedzīvotājiem. Grūti ticēt, ka apavu izgatavošanas un mēbeļu remonta plāni nav izpildīti tikai tāpēc, ka nav pieprasījuma. Var iedomāties, cik kvalitatīvus apavus piedāvā pasūtītājam, ja pēc tiem nav nieprasījuma pat tagad, kad izjūtam labu apavu deficītu. Daudz pārmetumu pelnījuši arī apavu remontētāji — viņu darba kvalitāte ir zema.

Patlaban rajonā darbojas 11 kooperatīvi (bija nodibināti 17). Šī gada astoņos mēnešos tikai kooperatīvs «Rubīns» vien izgatavojis izstrādājumus par 71 tūkstošiem rubļu. Pārējie koopera-

tīvi snieguši iedzīvotājiem pakalpojumus par 59,8 tūkstošiem rubļu.

Atļaujas individuālajam darbam izsniegtas 47 cilvēkiem, patentu izņēmuši 29. Ar amatniecību nodarbojas 24, sadzīves pakalpojumus sniedz 16, sociālajā un kultūras sfērā strādā 5 cilvēki. Produkcijas sortiments ir plašs: suvenīri, virsdrebes, galvassegas, pinumi, keramika...

Var droši teikt, ka beidzies pirmais, pats grūtākais posms maksas pakalpojumu organizēšanā un tautas patēriņa preču ražošanā. Sācies jauns posms, kurš prasīs no visiem vadītājiem, sabiedriskajām organizācijām un vietējām Tautas deputātu padomēm pielikt maksimālas pūles uzņēmumu materiālās bāzes nostiprināšanā un darba organizācijas uzlabošanā, rajona organizāciju, iestāžu, saimniecību un kooperatīvu piedāvāto pakalpojumu kvalitātes paaugstināšanā un to izpildes termiņu saīsināšanā.

NO RUNĀM DEBATĒS

Deputāts A. Sedvalds, Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas direktors:

— Pirmās nepieciešamības preču un pakalpojumu deficīts, kas radies pēdējos gados, nodar tautas saimniecībai milzīgus zaudējumus, pat vairāk — tas grauj mūsu sabiedrības pamatus. Ir zaudēta darba algas stimulējošā loma. Mēs apzogam cilvēkus gan materiāli, gan morāli — ko visu tikai nedzirdēsi, stāvēt rindās, pie tam ne jau vienmēr pēc tā, ko mēs parasti saprotam ar vārdu «deficīts». Tādēļ tirgus piesātināšanas problēma pašlaik ir pati aktuālākā.

No referāta var secināt, ka ar tautas patēriņa precēm un maksas pakalpojumiem rajonā nemaz tik bezcerīgi nav. Protams, ja runa ir par to tiešām ražotājiem. Bet pārējie? Ar tautas patēriņa preču izlaidi vairāk vai mazāk nopietni nodarbojas vienīgi eksperimentālā koksnes konstrukciju rūpnīca un kūdras fabrika. Par pārējiem uzņēmumiem to nevar teikt.

Nedaudz par kooperatīviem. Tautas patēriņa preču ražošanā un pakalpojumu sniegšanā tiem, bez šaubām, jālerāda galvenā vieta. Mūsu rajonā tas vēl nav vērojams. Arī paši kooperatīvi, kuru pagaidām ir skaitliski maz, pašlaik ir tāda kā padēla lomā. Vienīgā iestāde, kura par tiem interesējas, ir rajona finansu nodaļa. Kooperatīviem no šādas uzmanības parādīšanas, šķiet, vieglāk nekļūst, drīzāk — otrādi. Rajona izpildkomiteļa vāli koordinē kooperatīvu darbu, tādēļ, iespējams, arī mums pēc galvaspilsētas narauga jāizveido kooperatīvu padome vai asociācija — sauciet kā gribat. Kādam taču ierāk nopietni nodarboties ar šo lietu.

Deputāts J. Kalvāns, Līvānu stikla fabrikas stikla pūtējs: — Mūsu uzņēmumā izveidoti divi kooperatīvi «Ekspresis» un «Rubīns». Pirmais sniedz iedzīvotājiem pakalpojumus dzīvokļu remontēšanā, otrs — izpilda pasūtījumus dažādu stikla izstrādājumu izgatavošanai. Pastāvēšana abiem ir vienlīdz grūta. «Ekspresim» galvenā problēma ir būvmateriāli. Mūsu veikalos taču pat spāni cementa nenopirksi, nemaz nerunājot par krāsns podiem. Grūtības, ar kurām jāsasastopas «Rubīnam», manuprāt, ir grūtības tikai pagaidām. Tās nācībā var atrisināt mierīgā ceļā. Nepieciešams tikai pārstrādāt nolikumu par kooperatīviem, jo tas sastādīts pirms Likuma par kooperatīvu pieņemšanas.

Deputāts M. Lomakins, tautas kontroles rajona komitejas priekšsēdētājs:

— Attiecībā uz pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem esmu cieši pārliecināts: svarīgi ir nevis procenti, bet gan pašu pakalpojumu kvalitāte. Cilvēki ierodas pie mums, komitejā, un

sūdzas, ka, teiksim, pārlietu iegūsti apavu labošana. Kur tāds darbs der? Un kas notiek kolhozos? Jā, tur tiešām piedāvā kolhoza tehniku piemējas zemes gabalu apstrādei. Cilvēks iemaksa kasē zināmu summu un... lauja galvu, kā šo pašu tehniku vajadzīgajā laikā «iemānīt» savā saknūdarzā — zeme taču negaida. Un bez zināmas «atbildības» nekādi neiztikt.

Mēs jau sen runājam par nepieciešamību izveidot uzņēmumus patīgsaimniecības. Tādas pagaidām ir tikai eksperimentālajai biokīmiskajai rūpnīcai un siera rūpnīcai. Kas traucē citiem uzņēmumiem? Daudzi sūrojas, ka šim nolūkam ierāditi slikti zemes gabali. Iespējams, ka tā ir. Bet var taču iet pavisam citu ceļu: kooperēties ar kolhozu vai sovhozu, protams, uz savstarpēji izdevīgiem noteikumiem. Veidojas šāda salkne: uzņēmums iegūda zināmus līdzekļus saimniecības attīstībā, pretī saņemot produkciju. Liepājas rajonā to praktizē samēra plaši. Varbūt pamēģināsim arī mēs?

L. Sustovs, rajona patērētāju biedrību savienības valdes priekšsēdētājs:

— Nav patīkami redzēt veikalos tukšus plauktus. Varu jums apgalvot, ka arī mūsu noliktavās stāvoklis nav labāks. Deputātiem un uzņēmumu vadītājiem gribu ieteikt šādu, manuprāt, vienkāršu gājienu: noslēdzot līgumus ar savas produkcijas patērētājiem, pie reizes padomāriet arī par iespēju vienoties par pretpiegādēm no savu partneru pusēs. Ja rajonam šī produkcija būs nepieciešama, labprāt pieņemsim to pārdošanai.

Man ir konkrēts priekšlikums arī jautājumā par kooperatīviem, proti — rajona patērētāju biedrību savienības padomes sastāvā var iekļaut arī kooperatorus, individuālos ražotājus. Tad kooperatīvu darbību koordinējošā padome nemaz nebūtu vajadzīga. Ceru, ka mēs visi kopā varēsim sapsasties.

V. Sumovičs, kooperatīva «Integrālis» priekšsēdētājs:

— Līdz šim laikam nav atrisināts jautājums par kooperatoru aplikšanu ar nodokļiem. Asi izjūtam savu neaizsargātību arī arodbiedrības ziņā. Joprojām dzīvojam informācijas badā, kas ir visnepatīkamākais. Nezināšana taču nereti rada likumu pārkāpšanu.

Apsveicami, ka rajonā beidzot uzskaitīti maksas pakalpojumi. Izpaliek tikai, manuprāt, vēl svarīgāks saraksts: kādi pakalpojumi ir vajadzīgi? Tāpat kā pieprasījumus pēc tautas patēriņa precēm, arī pieprasījums pēc pakalpojumiem pētīts vēl ir ļoti maz.

Manuprāt, maksas pakalpojumu sniegšanā var un vajag iesaistīt jaunatni, nebaidoties, ka tās līdzdalība var pārvērsties par bērnu ekspluatēšanu. Skolās darbinācas ir noslogotas tikai puslīdz. Bet skolēni pa to laiku nodarbojas ar tirdzniecisku darījumu kārtošana — maina, pērk un pārdod visu, sākot ar markām un beidzot ar džinsu biksēm. Pusaudžiem jārada iespējas nopelnīt naudu oficiālā un godīgā ceļā!

Deputāts J. Kokors rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieks:

— Daži vadītāji kooperatorus savā laikā uzskatīja gandrīz vai par tautas ienaidniekiem. Bet dažs labs šādu uzskatu arī tagad nav mainījis. Ipaši, ja runa ir par maksas pakalpojumu valsts pasūtījumu. Grūti, ļoti grūti ir pārkārtot savu domāšanu. Bet vajadzētu gan. Kaut vai šāds piemērs. Kāpēc Ogres trikotāžas kombināta filiālei neorganizēt šujmašīnu remontēšanas kooperatīvu? Par šāda veida pakalpojumu palīdzību teiktu daudzus sievietes. Kāpēc mēs šo iespēju nepelnīt atdodam haltūristiem?

Apbēdina, ka nevienš no uzņēmumu, kolhozu vai sovhozu vadītājiem neizteica priekšlikumu tautas patēriņa preču ražošanas labāka organizēšanā vai maksas pakalpojumu efektīvākā sniegšanā. Rajonā, par laimi, vēl ir uzņēmīgi cilvēki. Kaut nu turpmāk tādu būtu vairāk!

● Tatjana Pirogova (Līvānu būvmateriālu un konstrukciju kombināts) ir viena no labākajām mūsu rajona propagandistēm. Šo pienākumu viņa apzinīgi veic nu jau daudzus gadus. J. SILICKA foto

Deputāts izteica pieprasījumu

Gadu no gada tiek atlikta projekta un tāmes dokumentācijas izstrāde, tāpēc nevar sākt piena pienēšanas punkta celtniecību Aizkalnē. Patlaban piena pienēšanas punkts iekārtots ēkā, kas celta gadsimta sākumā un, pats par sevi saprotams, praktiski vairs nav lietojama. Telpās šeit ir antisemitārija, pie tam draud sabrukt sienas un iegāztiest griesti.

Sajā sakarībā rajona Tautas deputātu padomes deputāts I.

Bekešs (37. vēlēšanu apgabals) iesniedza pieprasījumu rajona Tautas deputātu padomes kārtējā sesijā.

Sesijā nolemts lūgt kolhozagrufirmas «Krasnij Oktjabri» (ģenerāldirektors R. Kavinskis) vadību nodrošināt 1988. gadā projekta un tāmes dokumentācijas izstrādi, lai 1989. gadā varētu uzsākt piena pienēšanas punkta būvi Aizkalnes ciemā.

I. IVANOVA

Pārveides ceļos

Nodibināts vieglās rūpniecības koncerns

Fabrikas «Klementi» šuvēja Lea Megi nolēmusi kļūt par sava uzņēmuma akcionāri. Šādu iespēju viņai deva vieglās rūpniecības koncerna izveidošana republikā. Jaunajā organizācijā ietilpst tekstilrūpniecības, apģērbu ražošanas un pārstrādes uzņēmumi. Tā nodibināta pēc republikas valdības lēmuma.

Līdz šim Igaunijas vieglās rūpniecības vadišana tika izmantota tradicionālā, tīri administratīvā metode. Ministrija diktēja uzņēmumiem ne vien nepieciešamo ražošanas apjomu, bet arī produkcijas sortimentu.

Jaunajos saimniekošanas apstākļos administratīvs un direktīvs orgāns, kas kontrolē katru uzņēmuma darbību, kļuva nevajadzīgs. Taču nezuda vajadzība pēc organizācijas, kas ar ekonomiskām metodēm varētu vadīt nozares attīstību kopumā un atbalstīt republikai visizdevīgākās ražotnes. Par šādu organizāciju tad arī kļuva koncerns.

Vieglās rūpniecības darbu tajā koordinēs vēlēts orgāns.

Par koncerna finansu centru kļūs akcionāru banka, kas tiks noorganizēta par visu koncernā ietilpstošo uzņēmumu līdzekļiem.

Domājams, ka ikvienam uzņēmumam, kas ietilps jaunajā koncernā, būs tiesības izlaist akciju paketi pamatfondu un mainīgo fondu vērtībā. Daļu no akcijām — 49 procentus — varēs pārdot šā uzņēmuma darbiniekiem, bet pārējās akcijas būs koncerna īpašums.

Akciju izlaide ļaus uzņēmumiem par produkcijas realizācijas līdzekļiem krasi palielināt ražošanas apjomu un īpašu uzmanību vēltī vismodernākās tehnoloģijas ieviešanai. Tajā pašā laikā ikviens fabrikas vai apvienības darbinieks automātiski kļūs par uzņēmuma līdzīpašnieku, un tas paaugstinās viņu ieinteresētību kvalitatīvā darbā. Pēc ierīkšējiem aprēķiniem, akciju īpašnieku aptuvenās dividendes būs apmēram 15 procenti gadā.

TASS—LATINFORM

ATKLĀTA VĒSTULE

LATVIJAS KP RAJONA KOMITEJAS OTRAJAM SEKRETĀRAM
P. ROMANOVAM UN RAJONA IZPILDKOMITEJAS
PRIEKŠSĒDĒTĀJAM J. VUCENAM

Līvānieši, tāpat kā visi republikas iedzīvotāji, ir ieinteresēti celtniecības jautājumu sekmīgā risināšanā. Tomēr viņi negrib, lai arī Līvānus piemeklētu Olaines liktenis. Pirms izšķirami — balsot par vai pret, gribam noskaidrot šādus jautājumus.

● Vai ir izdarīta atmosfēras piesārņojuma analīze (dažādās diennakts stundās un pūšot dažādu virzienu vējiem)? Ja šāda ekspertīze veikta, kādi ir komisijas secinājumi? Cik lielā mērā palielināsies gaisa piesārņotība, ja intensīvāka kļūs satiksme būvdarbu laikā un ja ražošanu uzsāks jaunā rūpnīca?

● Vai Preiļu rajonā ir iestāde, kura ir tiesīga saukt pie atbildības Līvānu stikla fabrikas un citu uzņēmumu vadītājus par gaisa sistemātisku piesārņošanu?

● Kādā stāvoklī ir attīrīšanas iekārtas? Kāpēc nepieciešamība tās rekonstruēt nav atspoguļota republikas sociālās attīstības plānā? Līvānu PMK galvenais inženieris I. Ņilovs apgalvo (viņa raksts publicēts «Leņina Karogā» šī gada 8.

septembrī), ka par Līvānu tālāku attīstību nevar būt ne runas, iekams netiks paplašinātas attīrīšanas iekārtas. Vai esošās attīrīšanas ierīces pašlaik garantē notekūdeņu tīrību? Ko ceļ pirmo — rūpnīcu vai attīrīšanas iekārtas?

● Līvāni ir vienīgā rūpniecības pilsēta cēla posmā Rīga — Daugavpils. Uzsākot jaunās rūpnīcas būvi, satiksmes intensitāte jūtami pieaugs. Diemžēl republikāniskā apvienība «Lauku celtnieks» uzskata, ka jautājums par apvedceļu nav tās kompetencē. Kā būs ar apvedceļu?

● Cik pamatīgi P. Zukulis un P. Romanovs ir izpētījuši Līvānu pilsētas darbaspēka bilanci? Vai viņi ir kompetenti

šajā jautājumā? Visām Līvānu rūpnīcu kadru daļām jau tagad ir zināms, ka darbaspēka trūkums ir turpmāk. Vidusskolu absolventus gaida gan rūpnīcas, gan lauki. Darba spēka jautājumā mēs nedalīti atbalstām Oškālna kolhoza priekšsēdētāja J. Brakovska viedokli. Lai mēs pārliecinātos par jaunās rūpnīcas izdevīgumu pilsētai un rajonam, lūdzam argumentēti atspēkot J. Brakovska izteiktās domas.

● Rajona laikrakstā publicētais P. Romanova raksts («Leņina Karogs», šī gada 6. septembris) vedina domāt, ka jaunās rūpnīcas būve un sociālo, kultūras un sadzīves objektu celtniecība Līvānos veido

vienu kompleksu programmu. Kas to ir sastādījis un apstiprinājis? Citiem vārdiem sakot, kur ir garantija, ka tā sekmīgi tiks realizēta? So jūsmu ievērojami mazina jau republikāniskās apvienības «Lauku celtnieks» priekšsēdētāja R. Majejska atbildes uz laikraksta korespondentes I. Korolovas jautājumiem.

● Kas galu galā finansēs infrastruktūras objektu būvi? Vai tiešām esošie rūpniecības uzņēmumi būtu jau tik bagāti? Vai tiešām atkal izmantos lauksaimniecībai domātos limitus, kā mūs brīdina J. Brakovskis.

● Vislielākais deficīts pašlaik ir cements. To zina ikviens. Kas notiks, ja Brocēni sāks «barot» ar šo būvmateriālu vēl vienu rūpnīcu?

Pārejos jautājumos pilnīgi piekrītam K. Neicgaļa izteiktajām domām («Leņina Karogs», šī gada 13. septembra numurs). Atbildes uz mūsu jautājumiem ceram izlasīt rajona laikrakstā.

N. STIVRIŠKE, G. ZIEDA,
skolojājas

Atbilde uz atklāto vēstuli

Pēdējā laikā kļuvis par modes lietu piesūtīt rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejai, partijas rajona komitejai, rajona vadošajiem darbiniekiem vēstules ar lūgumu tās komentēt. Nav izņēmums arī skolotāju N. Stivriškes un G. Ziedas «Atklātā vēstule». Tajā izvirzīti daudzi jautājumi, kas satrauc Līvānu pilsētas iedzīvotājus, ne mazākā mērā arī rajona vadību. Uz šiem jautājumiem pacentīsimies atbildēt.

1. Atmosfēras piesārņošanas analīze Līvānos ir izdarīta, un tas lasītājus neiepriecina. Līdz šī gada 1. septembrim pieļaujamie kaitīgo vielu izplūdes normatīvi izstrādāti tikai biokīmiskajai rūpnīcai. Pašlaik uz Līvānu uzņēmumu sanitārās aizsardzības zonu robežas kaitīgo vielu koncentrācija pieļaujamo normu pārsniedz 6 ingredientos. Stikla fabrikā sēra anhidrīda koncentrācija pieļaujamo normu pārsniedz 2,62 reizes, slāpekļa — 1,44 reizes. Sanitārajā aizsardzības zonā atrodas pilsētas bērnu dārzs, dzīvojamā māja. Tāpēc sanitārais dienests ierosina šos objektus izvietot aiz sanitārās aizsardzības zonas. Bez tam pārbaudē konstatēts, ka biokīmiskajā rūpnīcā 100 metru attālumā no biokīmiskā aktīvu vielu, tādu kā papīrs, kam ir alerģiju izraisošas īpašības, izplūdes to koncentrācija pieļaujamo normu pārsniedz 14,4 reizes. Olbaltumvitamīnu koncentrāta izplūde notiek iepildes laikā, apmēram 2 stundas diennaktī, gadā tas sastāda 30 kilogramus papīra. Veikt pasākumus papīra izplūdes samazināšanā iepilānots 1990.—1991. gadā. Pašlaik nav šo kaitīgo vielu izplūdes efektīvas attīrīšanas iekārtas. Tāpēc PSRS Veselības aizsardzības ministrija uzskatījusi par nepieciešamu sanitāro aizsardzības zonu no tādiem uzņēmumiem palielināt līdz dzīvojamu namu masīviem.

Līvānu uzņēmumi galvenokārt izvietoti rūpniecības zonā, ņemot vērā sanitāro aizsardzības zonu

un valdošo vēju virzienu, tas ir — vēji pūš no dzīvojamās zonas. Sanitārais dienests konstatējis, ka uzņēmumu attālums no dzīvojamajiem masīviem ir ievērojami lielāks nekā sanitārā aizsardzības zona. Ūdens analīze kontrolpunktos Daugavā un Dubnā vasaras periodā parādīja, ka ūdens piesārņots ir 2 kilometri augšup pa straumi no Līvāniem. Iespējams, ka tas bija saistīts ar attīrīšanas ierīču avārijas dēļ radušos atkritumu izgāšanu straušes augšdaļā.

Atbildība par neatliekamu uzdevumu veikšanu gaisa tīrības nodrošināšanai Līvānu pilsētā vispirms pieprasāma no uzņēmumu vadītājiem un speciālistiem. Ir cerības, ka atmosfēras tīrība pilsētā ievērojami uzlabosies nākamgad, kad uzņēmumos par kurināmo sāks izmantot gāzi.

2. Daži vārdi par «sodišanas» iestādēm. Protams, tādas iestādes rajonā ir — rajona Tautas deputātu padomes administratīvā komisija, prokuratūra, sanitāri epidemioloģiskās stacijas galvenais ārsts, tautas kontroles komiteja u. c.

3. Pašlaik sāka Līvānu pilsētas attīrīšanas ierīču rekonstrukcija: uzbūruma ierīkošanai pieved grūti, veic citus darbus. Attīrīšanas ierīču paplašināšanai atvēlēti kapitālieguldījumi 3,5 miljonu rubļu apmērā, tai skaitā celtniecības un montāžas darbiem — 3,43 miljonu rubļu. Celtniecības darbus veic Līvānu PMK. Bez attīrīšanas ierīcēm, kuru ierīkošanu paredzēts pabeigt 1991. gadā, veiks arī biokīmiskās rūpnīcas katlu mājas rekonstrukciju: te papildus samontēs ūdens sildīšanas katlu, rekonstruēs visus tvaika katlus, lai 1992. gadā varētu izmantot dabas gāzi. Šiem darbiem nav atvēlēti 4,9 miljonu rubļu, tai skaitā celtniecības un montāžas darbiem — 3,25 miljonu rubļu.

Sajā pilsētas apkārtnē vides uzlabošanas pasākumu kompleksā ietverta arī jauna kanalizācijas kolektora celtniecība. Darbus

veic Līvānu PMK. Kapitālo ieguldījumu apjoms šajā objektā ir 1,26 miljonu rubļu, celtniecības un montāžas darbi jāpabeidz 1990. gadā. Īsāk runājot, visam šim pasākumu kompleksam atvēlēti turpat 10 miljonu rubļu. Summa nav mazā, un galveno celtniecības un montāžas darbu apjomu te veiks republikāniskā apvienība «Lauku celtnieks». Domājams, ka minētie objekti ekspluatācijā tiks nodoti agrāk nekā plānojamā rūpnīca.

4. Par apbraucamo ceļu Līvānos. Tas ir ļoti vajadzīgs. Šāda ceļa būve būs nepieciešama sakarā ar tālāku tilta ekspluatācijas pār Dubnu nesepjamību. Tilta pārbaudi veiks jau tuvākā laikā. Nav šaubu, ka visa rajona un Līvānu pilsētas vadības, kā arī Tautas frontes iniciatīva virzāma uz to, lai republikas valdība rastu iespēju šo problēmu atrisināt, kaut arī pakāpeniski. Apbraucamais ceļš Līvānos nepieciešams, tas skaidrs ir katram. Bet skaidrs ir arī cits — apvienībai «Lauku celtnieks» to uzbūvēt nav pa spēkam.

5. Lielpaneļu māju būves rūpnīcas darba spēka nodrošināšana Līvānos iespējama tikai ar jauniešu organizētu sūtīšanu mācīties par celtniekiem. Nesagatavotus un neapmācītus kadrus rūpnīcā nevarat pieņemt.

Inženiertehniskie kadri jā sagatavo republikas augstākajās mācību iestādēs, uz turieni pirmām kārtām sūtīt Līvānu vidusskolu absolventus ar republikāniskās apvienības «Lauku celtnieks» stipendijām, citu rajonu vidusskolu absolventus — arī ar apvienības «Lauku celtnieks» norīkojumu.

Patlaban ar norīkojumiem Rīgas Politehniskajā institūtā mācās 5 jaunieši. Vidējā posma inženiertehniskos darbiniekus jā sagatavo republikas tehnikumos.

Kvalificēti strādnieki rūpnīcā jā sagatavo profesionāli tehniskajās mācību iestādēs (piemēram — paplašinot un pārprofilējot Jaunaglonas profesionāli tehnis-

ko vidusskolu), kā arī citās šī profila mācību iestādēs.

Lai izbeigtu augsti kvalificētu speciālistu pārvilināšanu no citiem rajona uzņēmumiem un saimniecībām, būtu jāizliedz pienemt darbā minētajā rūpnīcā cilvēkus no uzņēmumiem un organizācijām, kuras nav pakļautas republikāniskajai apvienībai «Lauku celtnieks».

Republikāniskās apvienības «Lauku celtnieks» savlaicīgas rūpes par kadru sagatavošanu jaunajai rūpnīcai reāli var atrisināt problēmu par to nokomplektēšanu. Precīzu skaitu, reālus ceļus rūpnieciskās ražošanas personāla noformēšanai izstrādā republikas kompetentās organizācijas. Tāpēc kaut kādos jautājumos skolotājas G. Ziedu un N. Stivrišķi pārliecināt, vai arī viņām kaut ko pierādīt šodien nav mērķtiecīgi, tā kā darba resursu slēptās rezerves ir lielākajā daļā Līvānu uzņēmumu. Citādi pie darba spēka formāla «deficīta» nebūtu iespējams pārsniegt ražošanas uzdevumus, turklāt — ja vēl nolietojusies ražošanas pamatfondi.

6. Sociālos, kultūras un sadzīves objektus Līvānos cels, vadoties no objektīvās nepieciešamības. Dažus objektus jau plānoja agrāk. Taču tie tika pārceļti no gada gadā, no piegādes piegādē. Rajonā un republikā bija daudz labu programmu, bet tās diemžēl līdz šai dienai nav izpildītas. Tāpēc šodien galvenais nav sastādīt kompleksās programmas un tās apstiprināt, bet gan saprātīgi pārdomāt, garantēt to izpildi, jo patlaban ir cits darba stils — konkrēts un lietišķs. Taisnība, protams, ir R. Majejskim, kurš ieteic: pirms celt, pārskatīt naudu. Sajā sakarā rajona izpildkomiteja kopā ar partijas rajona komiteju nosūtīja vēstules visām republikas ieinteresētajām ministrijām un valsts komitejām ar lūgumu dot rakstveida garantijas par objektu projektēšanas un celtniecības finansēšanu. Šī programma tiek

formēta ar rajona izpildkomitejas un Līvānu pilsētas izpildkomitejas aktīvu līdzdalību.

Līdzekļus šīs programmas realizācijai piešķirs augstākstāvošie orgāni, kā arī tiks izmantotas Līvānu uzņēmumu, organizāciju dalības iemaksas, jo izglītības, kultūras, sporta, tirdzniecības un medicīnas objekti vajadzīgi visiem Līvānos strādājošajiem un dzīvojošajiem. Šodien visus šos pasākumus studē, vāc par tiem informāciju un analizē rajona un Līvānu pilsētas kompetenti orgāni un dienesti. Jo šodien vēl neesam redzējuši Līvānos ražot paredzēto māju apveidus, nav pat vēl dokumentācijas.

Lielu interesi par lielpaneļu rūpnīcas celtniecību izrādījuši citi republikas rajoni, tāpēc vēl ir par agru runāt, vai šo «programmu» izpildīs tādos apmēros, kā ir paredzēts. Ja tas tā pilnībā būs, tad var apliecināt vēstules autoriem, ka sociālo, kultūras un sadzīves objektu celtniecība Līvānos nenoritēs uz lauksaimniecības limitu rēķina, tas ir — sašaurinot plānoto objektu būvniecību laukos. Kaut gan nav jāaizmirst, ka daudzi laucinieki izmanto pilsētu sociālos, kultūras un sadzīves objektus.

7. Vēstules autores biedē asais cementa deficīts republikā. Mūs tas satrauc ne mazāk. Bet, ja jauno rūpnīcu būvēs ar iekārtu, kas nopirkta ārzemēs par valūtu, tad ir pārliecība, ka republikas valdība atrisinās arī cementa problēmu. Par to ir pārliecināti apvienības «Lauku celtnieks» vadītāji. Pie tā vēl jāpiebilst, ka šajā jautājumā vajadzīgs republikas valdības lēmums, kura vēl pagaidām nav.

P. ROMANOVS,

Latvijas KP rajona komitejas
otrais sekretārs

J. VUCENS,

rajona Tautas deputātu padomes
izpildkomitejas priekšsēdētājs

Rūpējas par ceļiem

Lauksaimniecības attīstībā neatsverama nozīme ir ceļiem. Kirova kolhozā par tiem rūpējas

jo sevišķi. Pēdējos desmit gados pašu spēkiem uzbūvēti vai kapitāli izremontēti 38 kilometri

iekšējo ceļu, no tiem 13 kilometri noasfaltēti. Saimniecībai ir savs autogreiders, iekrāvējs, un ceļu būve turpināsies.

Pie ražošanas objektiem visur izveidoti labi piebraucamie ceļi — nokļāti ar betonu, akmeņ-

šķembām un asfaltu, pie lopkopības fermām ierīkoti betonēti vai asfaltēti laukumi.

Izzudušas dubļu lāmas, fermās var nokļūt sausām kājām.

J. AIZKALNS

Paldies robežsargiem

Kāpjot lejā pa ostā stāvošā zvejas kuģa trapu, kāda sieviete paklupa un iekrita ūdenī. To pamatinis, vairāku simtu metru attālumā no notikuma vietas dežurējošā robežsardzes kuterā komandieris mičmanis Arvīds Ziemeļis pavēlēja apkalpei steigties palīgā. Trijiem matrožiem tika uzdots ņemt līdzī glābšanas līdzekļus un mēģināt izvilkt slīkstošo no krasta pusēs. Jūras robežsargi rīkojās enerģiski. Bet pa to laiku palīgā slīkstošajai ūdenī metās viens no zvejniekiem. Taču peldēt aukstajā ūdenī nebūt nav viegli. Arī viņš drīz sāka slīkt. Glābēju uzdevums sa- rezģijās.

Pirmais pie mulina tālā vietā, kas bija vistuvāk slīkstošajiem, piesteidzās vecākais matrožis Sergejs Čeredņičenko. Viņš iemeta upē glābšanas riņķi un tam pakal ielēca arī pats. Izglābtos cilvēkus nebija iespējams uzcelt uz augstā mulina, tāpēc karavīrs nolēma noturēt viņus virs ūdens līdz kuterā piebraukšanai. Lai tos ievilkto kuterī, ūdenī nācās doties vēl vienam matrožim — Jurijam Kozirevam. Noģādājuši neveiksmīgiekus krastā, robežsargi turpināja dežūru.

B. SEBJAKINS,
LATINFORM korespondents

Ko ražo apvienība „Lode“?

Būvķieģeļus, fasādes ķieģeļus un veidķieģeļus, četrus veidu dakstiņus un citu produkciju ražo apdares būvmateriālu ražošanas apvienība «Lode».

Individuālās apbūves kotedžas, daudzstāvu mājas un administratīvās ēkas no šādiem materiāliem ne tikai organizācijām, bet arī arhitektūras pieminekļiem, bet arī pašas priecē acis ar oriģinalitāti un skaistumu. Nesen apvienībā uzbūvētais jaunais keramikas ķieģeļu

cehs lāvis krietni paplašināt būvmateriālu ražošanu.

Seit ražoto ķieģeļu kvalitāte ir tāda, ka tos labprāt pērk arī ārzemēs. Apvienība «Lode» katru gadu piegādā būvorganizācijām un individuālajiem būvētājiem 108 miljonus ķieģeļu.

● ATTELA: tehniskās kontroles nodaļas kontroliere Valentina Čegalova.

J. ZITLUHINA foto
(LATINFORM)

Mūsu novadnieki

Pirmie latgaliešu inteligenti

Kopš 1919. gada Riebiņu kap- sētā atdzusas Latgales tautas at- modas laikmeta ievadītājs Domi- niks Andrekuss. Viņš bija lietu- viešu tautības garīdznieks. Strā- dādams Ciskadu katoļu draudzē, D. Andrekuss skubināja turīgā- koš zemiekus sūtīt savus apdā- vinātākos dēlus skolās. Viņam izdevās kādus desmit pierunāt, un 1875. gadā notika Latgales vēsturē pazīstamais brauciens. No Sakstagaļa ciema izbrauca pajūgu rinda. Katros ratos brau- cējs veda savu dēlu vai cits arī divus dēlus. Pirmajā pajūgā brauca Andrekuss. Tad vēl Mas- kavas — Rīgas dzelzceļa nebija, un viņi brauca uz Trepes staciju. Tur Andrekuss tēvus pa- laida mājās, bet pats ar dēliem sēdās vilcienā un brauca uz Rīgu, pēc tam uz Jelgavu. Jel- gavā viņš zēnus ievietoja dažā- dās skolās, bet tiem, kuriem trūka attiecīgo priekšzināšanu, meklēja mājskolotājus.

tika ievēlēts Krievijas valsts IV Domē. Slavenākais no viņiem visiem bija politiķis un literāts Francis Trasuns (1864.—1926.). F. Trasuns par sevi sacījis — ja viņš nebūtu nonācis Jelgavā, bet Viļņā vai Varšavā, tad viņš būtu pārpoļojies. Pēc reālskolas beigšanas viņš gribējis studēt Pēterburgas Mežu institūtā, bet, paklausīdams mātes lūgumam, kļuva par garīdznieku. F. Tra- suns visu mūžu cīnījās par Lat- gales apvienošanu ar pārējo Lat- viju. Kļuvis par Krievijas valsts I Domes deputātu, viņš iesniedza priekšlikumu par Kurzemes, Vid- zemes un Vitebskas guberņas latviešu daļas apvienošanu vienā Latvijas guberņā. Bet — pirms viņa priekšlikums tika izskatīts, cars Domi padzina.

Sadarbojoties ar citiem latvie- šu saimnieciskajiem, politikā-kiem un kultūras darbiniekiem, F. Trasuns centās panākt, lai latviešu prese atņemtu gotu bur- tus un pārietu uz latīņu burtiem. Kaut gotu burti tika stīpji kriti- zēti, tipogrāfiu īpašnieki negri- bēja šim nolūkam izdot naudu. Bija arī tādi reakcionāri, kuri gotu burtus aizstāvēja. Tomēr desmit gadus pēc F. Trasuna nāves viņa sapnis piepildījās. 1936. gadā visi latviešu laikrak- sti pārgāja uz latīņu burtiem.

Tas, ka Latgale apvienojusies ar pārējo Latviju, zināmā mērā ir arī lietuvieša Dominika Andrekusa nopelns.

D. JERMOLOVICS Madonā

Aicina kinolektorijis

● Pirmo reizi Preiļos kino- direkcija kopā ar Latvijas uzņēmumu «Kinocentrs» or- ganizē kinolektoriju. Katra mēneša pēdējā trešdienā pa- redzēta viena kinolekcija.

Tēmu loks ir plašs — sākot ar Rīgas kinostudijas mākslas filmas pirmizrādi un beidzot ar franču aktiera Ž. P. Belmondo daļradī. Lekcijas lasīs «Kino- centra» lektori, piedalīsies reži- sori, mākslinieki un aktieri. Pa- redzams, ka ar Preiļu kinokatī-

tājiem tiksies arī visu simpātijas iekarojuši aktrise Lilita Ozoliņa. Iegādājoties abonementu, kura cena ir 2,90 rubļi, skatītāji va- rēs septiņas reizes klausīties un skatīties kinolekcijas. Abone- mentus var iegādāties arī organi- zācijas un arodkomitejas uz pār- skaitījumu. Kinodirekcija lūdz iegādāties abonementus savlaicī- gi. Pirmā kinolekcija notiks 26. oktobrī.

J. ZARĀNS, rajona kinodirekcijas direktora v. i.

● Rīgas ražošanas apvienības VEF konstruktori radījuši trīs jaunus telefona aparāta modeļus «Inta», «Rīta» un «Gunta». Aizvietojot lielo ciparripu ar nelielu iespiesto shēmu, visus tele- fona aparāta mezglus izdevies ievietot klausulē.

Abonenta izsaukšana notiek ar taustiņiem, kas izvietoti starp mikrofonu un telefona kapsulu. Var būt vai nu gaismas, vai skaņas izsaukuma signāls, bet vajadzīgā numura atkārtota sa- likšana panākama, nospiežot taustiņu «Atkārtojums».

Apvienībā gatavojas uzsākt šo modeļu sērijveida ražošanu. VEF speciālisti uzskata, ka viņu noteiktā aparāta cena (65 rubļi) būs pieņemama patērētājiem un nodrošinās nepieciešamo ražo- šanas rentabilitāti.

● ATTELA: telefona aparāts retro stilā un jaunie modeļi «Gunta» un «Rīta».

V. ĻISICINA foto (LATINFORM)

● 1. oktobris atnesa pati- kamu pārsteigumu visiem ra- jona, taču it īpaši — Līvānu mākslas draugiem: Lāčplēša ielas jaunajā divstāvu namiņā atklāja Līvānu bērnu mākslas skolu.

Tā tapa, pateicoties bijušā ra- jona izpildkomitejas priekšsēdē- tāja Jāņa Blaževiča, skolas di- rektores Valijas Rusiņas un citu Līvānu mākslinieku idejai, Līvā- nu pārvietojamās mehanizētās kolonnas celtnieku darbam. Ide- ja nu ir īstenota.

Skolā, kas visai interesanti un mūsdienīgi iekārtota (arī pēc LPSR Kultūras komitejas komi-

Līvānos — mākslas skola

sijas atzinuma), mācīsies 60 au- dzekņi. Bērni šeit apgūs kompo- zīcijas pamatus, zīmēšanu, glez- nošanu, veidošanu.

Jaunās mācību iestādes atklā- šanā piedalījās un visus sveica LKP rajona komitejas instruktore Olga Kondratova, Līvānu pil- sētas direktoru padomes priekš- sēdētājs Atis Sedvalds, kultūras nodaļas, Līvānu mūzikas skolas un 1. vidusskolas, pilsētas kultū- ras nama, Tautas lietišķās māks- las studijas «Dubna» pārstāvji un bērnu vecāki.

Izskanēja vēlējumi skolai kļūt

par pilsētas mākslas dzīves centru, veidot labu gaumi, audzi- nāt ne tikai bērnus, bet arī pie- augušos, augsti turot savas pil- sētas godu.

Viesus sagaidīja un ar skolas mērķiem un telpām iepazīstināja Valija Rusiņa, pedagoga Inese Vilcāne, Eleonora Pastare, Aida Rotčenkova un Ingrīda Zeile.

Sonedēļ skolā jau sākušās mā- cības.

M. LIVDANE,

rajona kultūras nodaļas vadītāja

Valasprieks vai sabiedriska spēks?

Ar naudas soda piesprišanu kolhozam «Kernave» beidzās Sir- vintas rajona centrā sarīkotā prāva, ko bija ierosinājis republi- kas Kultūras ministrija. Saim- niecība tika sodīta par lauksaim- niecības darbu veikšanu senās lietuviešu galvaspilsētas Ķer- naves drupu teritorijā. Tika kon- statēts, ka zemes aršanas un meliorēšanas dēļ izjaukts kultūr- slānis un ūdens režīms. Pasludi- not spriedumu, tiesa kā vainu mīkstinošu apstākli ņēma vērā to, ka saimniecība, apņēmusies atjaunot saudzējamo vietu tās sākotnējā izskatā.

Par to, ka kolhoza «Kernave» zempkopji pārkāpj PSRS Likumu «Par vēstures un kultūras pie- minekļu aizsardzību un izmanto- šanu», pirmie sāka uztraukties vietējie novadpētnieki — entuzi- asti, kuri ziedo savu brīvo lai- ku dzimtā novada vēstures pētī- šanai un atjaunošanai tautas at- miņā. Novadpētnieku kustība no atsevišķu cilvēku valasprieka kļuvusi par lielu spēku: Lietu- vas pieminekļu aizsardzības un novadpētniecības biedrība tagad apvieno vairāk nekā 100 tūksto- šus cilvēku.

«Lietuvā ir reģistrēti 10 tūk- stoši kultūras pieminekļi, ko valsts ņemusi savā aizsardzībā.»

teja biedrības priekšsēdētājs Kazimers Račkauskis. «So dārgu- mu glabāšanā piedalās valsts organizācijas un sabiedrība. Par dažādu iestāžu līdzekļiem Lietu- vas galvaspilsētā atjaunotas uni- kālas būves — cietokšņa mūra bastions un vecais arsenāls. Izre- montētas arī baroka stila «pērles» — svētā Pētera un svētā Pāvila baznīcas. Taču mūs satrauc tas, ka vēl ne visas organizācijas, kurām lietošanā nodoti pieminek- li, rūpējas par tiem kā nākas. Nereti tiek celtas jaunas ēkas senatnes — pieminekļu vietā, bet tos nojauc, aizbīdinoties ar eko- nomisku nepieciešamību.»

Stagnācijas gados sabiedrības domas par šādiem faktiem nereti tika ignorētas, turpināja Kazi- mers Račkauskis. Tagad, kad Pa- domju Savienībā norit pārkārto- šanās process, interese par vēs- tūri ir manāmi pieaugusi, un cilvēki cenšas personiski pieda- līties nacionālā kultūras manto- juma saglabāšanas jautājumu at- risināšanā. Par normu kļuvusi vēsturiski izveidojušos pilsētu centru un atsevišķu arhitektūras ansambļu restaurācijas un re- konstrukcijas projektu atklāta atspriešana.

TASS—LATINFORM

TV Viļņa

6. oktobris, 18.00 — Vitriņu māks- las konkurss, 18.30 — Dokumentā- tāla filma «Cernobilas zvans», 20.00 — «Panorāma», 21.00 — «Labu nakti, mazuli!», 21.00 — «Laiks», 21.40 — «Pārkārtošanās starmetis», 21.50 — Mākslas filma, 23.10 — Zīnas.

7. oktobris, 9.00 — Zīnas, 9.15 — Koncertfilma, 10.00 — Dokumentā- lās filmas 10.30 — Koncerts, 10.55 — Uzvedums bērniem, 11.40 — Mākslas filma «Auzoļa kazaks pa ieleju», 13.10 — Polu dziesmu un deju ansambļa «Vilija» koncerts, 13.45 — Sodien — PSRS Konstitū- cijas diena, 14.20 — Lietuvas folk- loras teātris, 15.40 — Reklāma, 15.50 — Zinātnes pasauļe, 16.20 — Viesos pie Nopelniem bagātā māks- las darbinieka B. Motuzas, 17.15 — Lietuvas PSR Valsts akadēmiskā operas un baleta teātra uzvedums «Norma», 20.00 — «Panorāma», Dienas zīnas (krievu val.), 20.35 — «Labu nakti, mazuli!», 21.00 — «Laiks», 21.40 — UEFA kausa izci- na futbolā, «Austrija» (Vīne) (Zaigiris), 23.15 — Mākslas filma «Abelācija».

8. oktobris, 9.00 — Zīnas, 9.15 — No muzikālās filmotēkas, 9.45 — Dokumentālās filmas, 10.15 — TV — skolēniem, 10.45 — No muzikā- lās filmotēkas, 11.15 — Par liecī- neci pieaicinātu vēsturi, 11.45 —

Dokumentālā filma, 12.00 — Nedēļas panorāma (krievu val.), 12.30 — Televīzijas uzvedums, 14.35 — Taut- as mūzikas koncerts, 15.00 — Agro- rūpnieciskais komplekss: darbi un cilvēki, 16.00 — No kultūras vēs- tures, 16.30 — Mākslas filma «Pa galveno ielu ar orķestri», 18.00 — Zīnas, 18.15 — Mākslinieki smad- nās, 18.20 — Gadsimtu saskarēs, 18.50 — Koncerts, 19.10 — Kino pasauļe, 20.00 — «Panorāma», Die- nas zīnas (krievu val.), 20.35 — «Labu nakti, mazuli!», 21.00 — «Laiks», 21.40 — Mākslas filmas «Balle Savojā» 1. sērija, 22.45 — Zīnas, 22.55 — Lietuvas kinostudij- as mākslas filma «Pašaisargāša- nās».

9. oktobris, 9.00 — Zīnas, 9.15 — Svētdienas rītā, 11.15 — TV —sko- lēniem, 11.45 — Tautas mūzikas koncerts, 12.30 — Fakti un kom- mentāri, 13.00 — Svētdienas mūzi- ka, 13.40 — Dokumentālā filma, 14.00 — Nedēļas panorāma (polu val.), 14.30 — Kuršēnas kultūras nama bērnu dramatiskā teātra uz- vedums «Sivens lkars», 15.20 — Bērniem, Konkursa «Dziesma-dzies- mina» dalībnieku koncerts, 15.30 — Mākslas filma «Viktorija», 15.55 — Lietuvas vēsture, 17.30 — Koncerts, 18.00 — Zīnas, 18.15 — Vernisāža, 18.25 — Skola un kultūra, 19.55 — Reklāma, 20.00 — «Panorāma», Dienas zīnas (krievu val.), 20.35 — «Labu nakti, mazuli!», 21.00 — «Laiks», 21.40 — Mākslas filma «Balle Savojā» 2. sērija, 22.45 — Zīnas, 22.55 — Mūzika un dzēja.

AGLONAS INTERNĀTSKOLAI

vajadzīgas dienesta telpu apkopējas.

PĀRDOD dzīvojamo māju laukos (bez saimniecības ēkām) Daugavas krastā Līvānmuižā — 1 km attālumā no Līvānu centra, Jersikas ciema kolhoza «Rīts» teritorijā. Tālrunis Rīgā — 269133.

8. oktobrī plkst. 9.00 Preiļos pie universālveikala tiks pārdoti šķirnes augļu kociņi un ogulāji.

Izsakām sirsnīgu pateicību sa- karu mezglā kolektīvam, radiem, draugiem, kaimiņiem un visiem, kas dalījās rūpēs un bija kopā ar mums, atvadoties no mūsu mīļās māmuļas Leokādijas Upe- nieces.

Dēls, mazdēls, vedekla

Un negrib sirds ticēt, Ka cilvēks var tā— No gaišās dienas aiziet mūžībā. (A. Skalbe)

Izsakām līdzjūtību Janīnai Pu- pinai sakarā ar VIRA nāvi.

Līvānu stikla fabrikas kolektīvs

Mūsu laikraksta nākamais nu- murs iznāks rīt, 7. oktobrī.

...Skumjas starp rudens dzeltenām lapām Uz pēdējām asterēm krīt. Skumjš ir atvadu lietus pat tad, Kad saule spīd.

(H. Skuja)

Skumju brīdī esam kopā ar piederīgajiem, pavadot JĀNI AUGUSTA d. SKABU pēdējā gaitā.

Kirova kolhoza kolektīvs

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.

TĀLRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 21996, atbildīgais sekretārs — 22154, agrorūpnieciskā kompleksa, jau- natnes dzīves un sporta nodaļas — 21759, rūpniecības, celtnie- cības un kultūras nodaļas — 21985, grāmatvedība, uzzīņas par sludinājumiem — 22305.

Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komite- jas Daugavpils tipogrāfijā 228400, Daugavpils, Valkas ielā 1. 1 nos. Iespiedotokāne. Ofsetiespiedums.

Matiens 14 138 eks. (latv. val. 10 042 eks., krievu val. 4 096 eks.). Indeks 68169.

Pas. 1432.

«LEŅINA KAROGS» Laikraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodā.

«Ленина Карогс» («Ленинское зна- мя»). Газета Прейльского районно- го комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке, г. Прейли, Латв. ССР. Из- дательство «Звайгзне», г. Рига, ул. Горького, 105.